

Publicaties dr. Jos Gabriëls

Bijdragen aan instituutpublicaties:

- [Biografisch Woordenboek van Nederland, 1880-2000](#)
- [Biografisch Woordenboek van Nederland, 1780-1830](#)
- [Repertorium van ambtsdragers en ambtenaren, 1588-1795](#)
- [Koninkrijk in wording: een toegang tot de jaren, 1813-1815](#)

Overige publicaties:

- ["De Edel Mogende Heeren Gecommitteerde Raaden van de Staaten van Holland en Westvriesland", 1747-1795. Aspecten van buitencommissie op gewestelijk niveau', in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 94 \(1981\) 527-564.](#)
- 'Patrizier und Regenten. Städtische Eliten in den nördlichen Niederlanden, 1500-1850', in *Bürgerliche Eliten in den Niederlanden und in Nordwestdeutschland. Studien zur Sozialgeschichte des europäischen Bürgertums im Mittelalter und in der Neuzeit*. Onder red. van H. Schilling en H.A. Diederiks (Keulen 1985) 37-64.
- 'Het moderne onderzoek naar elites. Een korte impressie', in *Spiegel Historiael* 21 (1986) 276-279.
- 'Het onderzoek naar het stedelijk regentenpatriciaat tijdens de Republiek. Een historiografische schets', in *Nederlands Archievenblad* 91 (1987) 201-220.
- *De heren als dienaren en de dienaar als heer. Het stadhoudelijk stelsel in de tweede helft van de achttiende eeuw* ('s-Gravenhage 1990) [Proefschrift Universiteit Leiden].
- 'Portretten in miniatuur: Het Biografisch Woordenboek van Nederland', in *Aspecten van de historische biografie*. Onder red. van B. Toussaint en P. van der Velde (Kampen 1992) 50-64.
- ["Sigismund Vincent Gustaaf Lodewijk van Heiden Hompesch \(1731-1790\), drost van Twente en Salland", in *Overijsselse biografieën* III. Onder red. van J. Folkerts \[e.a.\] \(1993\) 49-53.](#)
- ["De romanticus als neuroticus. Stendhal op de divan", in *Biografie Bulletin* 8 \(1994\) 217-230.](#)
- Lemmata 'J.H. Been (1859-1930), schrijver en archivaris'; 'J. Duiker (1890-1935), architect'; 'R. Hynckes (1893-1973), schilder'; 'P.J. Kuhn (1910-1966), tekenaar'; 'Ch. F. Pahud de Mortanges (1896-1971), legerofficier en sportman'; 'S.[H.] de Roos (1877-1962), typograaf'; 'Sophia F.W. Stein (1892-1973), actrice en cabaretière', in ["Biografisch Woordenboek van Nederland" IV](#) ('s-Gravenhage 1994).
- ["A valuable thing for generations!" De Dictionary of National Biography, 1881-1901', in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 108 \(1995\) 499-518.](#)
- 'Het hof van prins Willem V in 1768. Een momentopname', in *Jaarboek Oranje-Nassau Museum* 1995 (Rotterdam 1996) 94-128.
- ["De kleur van Nelsons sokken. De verdiensten van de persoonlijke biografie", in *Biografie Bulletin* 6 \(1996\) 167-176.](#)
- ["Heeft de echte Jacqueline Kennedy/Onassis echt bestaan. De biografie als iconografie", in *Biografie Bulletin* 7 \(1997\) 28-38.](#)
- ["A game of love". Admiraal Fisher en zijn verliefde biografie', in *Biografie Bulletin* 7 \(1997\) 242-250.](#)
- ["De afwijkende positie waarin ik mij bevind". Koningin Victoria en het probleem van een vrouw op de troon', in *Biografie Bulletin* 8 \(1998\) 201-210.](#)

- "'De tirannij van zekere oogen". Prins Willem IV en de vrijage van jonker Jan van Borssele, Representant van de Eerste Edele in Zeeland', in *Jaarboek Oranje-Nassau Museum* 1997 (Rotterdam 1998) 96-131.
- ['De schoonheid van het kwaad. Over slechte mensen en mensen met slechte eigenschappen'](#), in *Biografie Bulletin* 8 (1998) 240-254.
- ['Een leven tussen lelies en lupines. Vita Sackville-West als onderwerp van een "tuiniersbiografie"'](#), in *Biografie Bulletin* 9 (1999) 159-169.
- ['Tweemaal in ballingschap. Het verblijf van prins Willem V in Gelderland \(1785-1787\) en in Groot-Brittannië \(1795-1801\)'](#), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 112 (1999) 323-352.
- ["'Een persoonlijke queeste". De biografische speurtocht als biografisch genre'](#), in *Biografie Bulletin* 9 (1999) 279-289.
- ['Willem Frans Godard baron van Lynden tot Hemmen \(1729-1787\), adellijk regent en stadhoudelijk raadsman'](#), in *Biografisch Woordenboek Gelderland* II (2000) 66-68.
- Lemmata 'Lily G.M.H. Bouwmeester (1901-1993), actrice'; 'Gerarda Brautigam (1913-1982), journaliste en politica'; 'Simon van Collem (1919-1989), journalist en omroepmedewerker'; 'I.L.B.E. van Dommelen (1883-1934), acteur [artiestennaam: Lou Tellegen]'; 'Olga G.A. de Haas (1944-1978), danseres'; Herman J. van Hugten (1915-1993), acteur en zanger [artiestennaam: Herbert Joeks]'; 'Wilhelm Kweksilber (1912-1988), publicist en criticus [pseudoniem: H. Wielek]'; 'Sara C. Otte (1917-1991), actrice', in *Biografisch Woordenboek van Nederland* V ('s-Gravenhage 2001).
- ['In het voetspoor van "Vader Abraham". Het leven van president Lincoln als biografisch reisverslag'](#), in *Biografie Bulletin* 11 (2001) 132-139.
- ['Het kleine paard van de grote keizer. De biografische raadsels rond Napoleons schimmel'](#), in *Biografie Bulletin* 11 (2001) 41-50.
- ['Cornelis Rudolphus Theodorus baron Kravenhoff \(1758-1840\), legerofficier en vestingbouwkundige'](#), in *Biografisch Woordenboek Gelderland* III (2002) 88-91.
- 'Tussen Groot-Brittannië en Frankrijk. De landstrijdkrachten van een onmachtige mogendheid, 1763-1815', in *Met man en macht. De militaire geschiedenis van Nederland, 1550-2000*. Onder red. van J.R. Bruijn en C.B. Wels (Amsterdam 2003) 143-178.
- ['David Hendrik Chassé \(1765-1849\), legerofficier'](#), in *Biografisch Woordenboek Gelderland*. Onder eindred. van J.A.E. Kuys IV (Hilversum 2004) 51-54.
- ['De commiezen van de Keizer. Over de invloed, trouw en talenten van Napoleons naaste medewerkers'](#), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 117 (2004) 543-565.
- 'De slag bij Waterloo (1815)', in *Verzameld verleden. Veertig gedenkwaardige momenten en figuren uit de vaderlandse geschiedenis*. Onder red. van Els Kloek (Hilversum 2004) 108-112.
- ['Maria Aletta Hulshoff \(1781-1846\), politiek activiste en publiciste'](#), in *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland [Digitale publicatie 2004]*.
- ['Hortense Eugénie Cécile de Beauharnais \(1783-1837\), koningin van Holland'](#), in *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland [Digitale publicatie 2005]*.
- 'Reine de Hollande. Hortense de Beauharnais, de eerste koningin van Holland (1806-1810)', in *Spiegel Historiae* 39 (2005) 322-327.
- 'Willem Frans Godard baron van Lynden tot Hemmen (1729-1787), adellijk regent en stadhoudelijk raadsman', in *Het Lyndenblad* nr. 18 (maart 2006) 6-10 [Herdruk lemma uit 2000].
- 'Een militair op de troon?' Koning Lodewijk en de strijdkrachten', in *De Negentiende Eeuw* 29 (2006) 230-241.
- ['Het kleine paard van de grote keizer. De biografische raadsels rond Napoleons schimmel'](#), in *Bespottelijk, maar aangenaam. De biografie in Nederland*. Onder red. van Arjen Fortuin en Joke Linders (Amsterdam 2007) 137-145 [Herdruk artikel uit 2001].

- ['Carel Hendrik graaf VerHuell \(1764-1845\), marineofficier, minister en diplomaat'](#), in *Biografisch Woordenboek Gelderland*. Onder eindred. van J.A.E. Kuys VI (Hilversum 2007) 129-132.
- Lemmata 'Mary Servaes-Bey [artiestennaam: Zangeres zonder Naam] (1919-1998) zangeres' en 'M.H. Poortvliet (1932-1995) illustrator', in [Biografisch Woordenboek van Nederland VI](#) ('s-Gravenhage 2008) 15-18 en 376-379.
- ['Un militaire sur le trône? Le roi Louis et les forces armées'](#), in *Louis Bonaparte, roi de Hollande*. Onder red. van Annie Jourdan (Parijs 2010) 145-156 [Vertaling artikel uit 2006].
- [Lemma 'Willem Gustaaf Frederik graaf Bentinck van Rhoon \(1762-1835\) bestuurder'](#), in *Biografisch Woordenboek van Nederland: 1780-1830* [Digitale publicatie 2010].
- ['Het hof dat geen hof mocht heten. De monarchisering van de Franse Republiek tijdens het Consulaat van Napoleon Bonaparte, 1799-1804'](#), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 123 (2010) 354-369.
- [Lemma 'Jean-Baptiste Van Merlen \(1772-1815\) legerofficier'](#), in *Biografisch Woordenboek van Nederland: 1780-1830* [Digitale publicatie 2011].
- [Lemma 'Hendrik van Stralen \[Jz.\] \(1751-1822\) bestuurder en minister'](#), in *Biografisch Woordenboek van Nederland: 1780-1830* [Digitale publicatie 2012]
- ['Betrouwbaar of bekwaam. Ideologie en professionalisme bij de keuze van generaals voor het nieuwe Nederlandse leger, 1814-1815'](#), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 126 (2013) 34-55.
- ['Het begin van Napoleons einde. De Volkerenslag bij Leipzig \(16-19 oktober 1813\)'](#), in *Geschiedenis Magazine* 48 (sept. 2013) nr. 6, 30-35.
- ['Völkerschlacht'](#), in *Historiek. Online Geschiedenismagazine* (16 okt. 2013) [Digitale publicatie].
- ['Douanehuisjes'](#), in *Historiek. Online Geschiedenismagazine* (13 nov. 2013) [Digitale publicatie].
- ['Oranje of toch weer Bonaparte? Hollands eerste koning probeerde het in 1813 opnieuw'](#), in *Geschiedenis Magazine* 48 (nov. 2013) nr. 8, 20-23.
- ['Bij Arnhem begon de victorie!'](#), in *Historiek. Online Geschiedenismagazine* (6 dec. 2013) [Digitale publicatie].
- ['Grondwet nr. 5'](#), in *Historiek. Online Geschiedenismagazine* (11 mrt. 2014) [Digitale publicatie].
- ['Een alternatief voor de troon'](#), in: *Historici.nl* (31 mrt. 2014) [Digitale publicatie].
- ['Het doorrijzen van de Karnemelksloot'](#), in: *Historiek. Online Geschiedenismagazine* (17 mei 2014) [Digitale publicatie].
- ['Diplomatie van de duivel. Talleyrand en het Congres van Wenen \(1814-1815\)'](#), in: *Geschiedenis Magazine* 49 (sept. 2014) 14-19.
- ["Een taak die zonder einde is". Een levensschets van Henk Nellen'](#), in: Jos Gabriëls e.a. (red.), *In vriendschap en vertrouwen. Cultuurhistorische essays over confidentialiteit* (Hilversum 2014)21-34.
- ['Een bijzonder geschenk: De gevoelens van generaal Janssens voor keizerin Joséphine \(1800-1814\)'](#), in: Jos Gabriëls e.a. (red.), *In vriendschap en vertrouwen. Cultuurhistorische essays over confidentialiteit* (Hilversum 2014) 108-116.
- ['De "Held van Waterloo"? De Prins van Oranje tijdens de veldtocht van 1815'](#), in: *Geschiedenis Magazine* 50 (juni 2015) 12-17.
- ['De nadagen van Herman Willem Daendels'](#), in: *Geschiedenis Magazine* 50 (juli 2015) 46-48.
- Lemma ['Harmen Jan van der Wyck \(1769-1847\), legerofficier, waterstaatkundige en tekenaar'](#), in: *Biografisch Woordenboek van Nederland 1780-1830* [Digitale publicatie: 15 feb. 2016].
- ['Cutting the Cake. The Congress of Vienna in British, French and German political Caricature'](#), in: *European Review of History / Revue européenne d'histoire* [Digitale publicatie: 27 mei 2016].

- [‘Lodewijk XVIII, koning ná Napoleon’, in: *Geschiedenis Magazine* 51 \(juli/aug. 2016\) 44-49.](#)
- [“The Belgians ran at the first shot”. De slag bij Waterloo en de retoriek van de lafheid’, in: *Tijdschrift voor Geschiedenis* 129 \(2016\) 523-543.](#)
- [Napoleons woestijnruiters’, in: *Geschiedenis Magazine* 52 \(sept. 2017\) 12-16.](#)
- [Lemma ‘Jean-Louis Cuvillier-Fleury \(1774-1815\), legerofficier en hoffunctionaris’, in: *Biografisch Woordenboek van Nederland 1780-1830* \[Digitale publicatie: \(15 feb. 2018\)\].](#)
- [Lemma ‘Antonie Matthias Jacob Joseph Roest van Alkemade \(1783-1811\), legerofficier en hoffunctionaris’, in: *Biografisch Woordenboek van Nederland, 1780-1830* \[Digitale publicatie: 14 aug. 2018\].](#)
- [‘Het heimelijke hof van Napoleon. De terugkeer van de monarchie in Frankrijk’, in: *Geschiedenis Magazine* 53 \(aug. 2018\) 8-13.](#)
- [‘Hoe onder Napoleon koken een kunst werd’, in: *Geschiedenis Magazine* 53 \(nov. 2018\) 24-27.](#)
- ‘Mapping out future victories. Information management by Napoleon’s Dépôt général de la Guerre, 1800–14’, in: *European Review of History / Revue européenne d’histoire*, 26-2 (2019) 258-283.
- ‘Napoleon tussen twee vaderlanden’, in: *Geschiedenis Magazine* 54 (juli 2019).
- ‘Vrienden van vroeger’. De Franse invloed op de vorming van het vorstelijk hof van Lodewijk Napoleon, koning van Holland’, in: *Tijdschrift voor Geschiedenis* 132 (sept. 2019).

Boekbesprekingen:

- Paul Britten Austin, 1812: Napoleon's invasion of Russia (Londen 2000), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 114 (2001) 122-124.
- Andy Martin, Napoleon the novelist (Cambridge 2000), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 115 (2002) 127-129.
- Isser Woloch, Napoleon and his collaborators. The making of a dictatorship (New York [etc.] 2001), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 115 (2002) 319-321.
- Jean Tulard, Les vingt jours (1er – 20 mars 1815): Napoléon ou Louis XVIII? (Parijs 2001), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 115 (2002) 480-482.
- Andrew Roberts, Napoleon and Wellington (Londen 2001), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 115 (2002) 615-617.
- Mark Adkin, The Waterloo companion. The complete guide to history's most famous land battle (Londen 2001), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 115 (2002) 617-618.
- R.S. Alexander, Napoleon. [Serie 'Reputations'] (Londen 2001), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 116 (2003) 149-151.
- Desmond Gregory, Napoleon's Italy (Madison 2001), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 116 (2003) 447-449.
- Michael Holroyd, Works on paper. The craft of biography and autobiography (Londen 2002), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 116 (2003).
- Rafe Blaufarb, The French army, 1750-1820. Careers, talent, merit (Manchester 2002), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 117 (2004) 142-144.
- David Chanteranne en Isabelle Veyrat-Masson, Napoléon à l'écran. Cinéma et télévision (Parijs 2003), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 117 (2004) 175-176.
- Geertje Wiersma, Mietje Hulshoff of De aanslag op Napoleon (Amsterdam 2003), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 119 (2004) 423-424.
- Alain Pigéard, La conscription au temps de Napoléon, 1798-1814 (Parijs 2003), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 118 (2005) 110-112.
- Jean-Luc Chartier, Portalis. Le père du Code civil (Parijs 2004), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 118 (2005) 620-622.

- Leo Turksma, Wisselend lot in een woelige tijd. Van Hogendorp, Krakenhoff, Chassé en Janssens, generaals in Bataafs-Franse dienst (Westervoort 2005), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 121 (2006) 145-146.
- Thierry Lentz en Pierre Branda m.m.v. Chantal Lheureux-Prévot, Napoléon, l'esclavage et les colonies (Parijs 2006), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 120 (2007) 257-258.
- Emmanuel de Waresquiel, L'histoire à rebrousse-poil. Les élites, la Restauration, la Révolution (Parijs 2005), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 120 (2007) 258-259.
- Mark van Hattem, Mariska Pool en Mathieu Willemsen, Voor Napoleon. Hollanders in oorlogstijd, 1792-1815 (Bussum [etc.] 2005) in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 122 (2007) [Digitale publicatie].
- E.J. Vles, Twee weken in november. De omwenteling van 1813 (Amsterdam 2006), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 122 (2007) [Digitale publicatie].
- Thera Coppens, koningin van Holland (Amsterdam 2006), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 123 (2008) 143.
- Paul Rem en George Sanders (red.), Lodewijk Napoleon. Aan het hof van onze eerste koning, 1806-1810 (Zutphen 2006), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 123 (2008) 144.
- Jean-Marc Largeaud, Napoléon et Waterloo. La défaite glorieuse de 1815 à nos jours (Parijs 2006), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 121 (2008) 117-118.
- L.A. Struik, Oranje in ballingschap, 1795-1813. Een odyssee (Amsterdam 2006), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 123 (2008) [Digitale publicatie].
- Avner Falk, Napoleon against himself. A psychobiography (Charlottesville 2007), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 121 (2008) 492-493.
- Hans Renders, De zeven hoofdzonden van de biografie. Over biografen, historici en journalisten (Amsterdam 2008), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 121 (2008) 341-342.
- Joost Welten, In dienst voor Napoleons Europese droom. De versterking van de plattelandssamenleving in Weert (Leuven 2007), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 124 (2009) 284-286.
- Patrice Gueniffey, Le Dix-huit Brumaire. L'épilogue de la Révolution française (Parijs 2008), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 122 (2009) 263-264.
- Frédéric Mathieu, Napoléon, les derniers témoins. Étude historique, biographies, témoignages (Massy 2008), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 122 (2009) 580-581.
- Matthijs Lok, Windvanen. Napoleontische bestuurders in de Nederlandse en Franse Restauratie, 1813-1820 (Amsterdam 2009), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 123 (2010) 297-298.
- Wilfried Uitterhoeve, Cornelis Kraijenhoff, 1758-1840 Een loopbaan onder vijf regeervormen (Nijmegen 2009), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 125 (2010) [Digitale publicatie].
- Victor Enthoven (red.), Een haven te ver. De Britse expeditie naar de Schelde van 1809 (Nijmegen 2009), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 126-1 (2011) 113-115.
- Wilfried Uitterhoeve, Koning, keizer, admiraal. 1810: de ondergang van het Koninkrijk Holland (Nijmegen 2010), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* 126-3 (2011) 113-115.
- Mark van Hattem, Voor een nieuw Oostenrijk. Aartshertog Johan als legerhervormer en generaal, 1805-1809 (Z.pl. 2011), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 125 (2012) 288-289.
- Pierre Branda, Napoléon et ses hommes. La Maison de l'Empereur, 1804-1815 (Parijs 2011), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 125 (2012) 444-445.

- Philip Mansel en Torsten Riotte (red.), *Monarchy and exile. The politics of legitimacy from Marie de Médicis to Wilhelm II* (Basingstoke 2011), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 126 (2013) 114-115.
- John Bew, *Castlereagh. Enlightenment, war, and tyranny* (Londen 2011), in *Tijdschrift voor Biografie* 2 (voorjaar 2013) 84-87.
- M.J.A. Berkvens, J. Hallebeek en A.J.B. Sirks (red.), *Het Franse Nederland: de inlijving 1810-1813. De juridische en bestuurlijke gevolgen van de 'Réunion' met Frankrijk* (Hilversum 2012), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* (2013) [Digitale publicatie].
- Edwina Hagen, *President van Nederland. Rutger Jan Schimmelpenninck (1761-1825)* (Amsterdam 2012), in *Bijdragen en Mededelingen tot de Geschiedenis der Nederlanden* (2013) [Digitale publicatie].
- Fabien Menant, *Les députés de Napoléon, 1799-1815* (Parijs 2012), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 127 (2014) 151-153.
- Edwin van Meerkerk, *De gebroeders Van Hogendorp. Botsende idealen in de kraamkamer van het koninkrijk* (Amsterdam 2013), in *Tijdschrift voor Biografie* 3 (zomer 2014) 87-90].
- Stefanie Freyer, *Der Weimarer Hof um 1800. Eine Sozialgeschichte jenseits des Mythos* (München 2013), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 127 (2014) 726-727.
- Hervé Drévilion e.a. (red.), *Guerres et armées napoléoniennes. Nouveaux regards* (Parijs 2013), in *Tijdschrift voor Geschiedenis* 128 (2015) 161-162.
- Chris Walsh, *Cowardice. A brief history* (Princeton 2014), in *Tijdschrift voor Geschiedenis*. 128 (2015) 479-481.